

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

Warszawa, 09 stycznia 2024 r.
znak sprawy: DŻW.orz.872.130.2023

Pan Marek Sławiński
marek-slawinski@wp.pl

Dotyczy: wsiedlenia danieli pochodzących z hodowli fermowej do Ośrodka Hodowli Zwierzyny

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na Pana e-mail z 1 grudnia 2023 r. dotyczący przemieszczenia utrzymywanych przez Pana zwierząt jeleniowatych pochodzących z hodowli fermowej do Ośrodka Hodowli Zwierzyny, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uprzejmie informuje, co następuje.

Daniele - ssaki z rodziny jeleniowatych utrzymywane przez człowieka, są zwierzętami utrzymywanymi w rozumieniu art. 4 pkt 5 rozporządzenia 2016/429 ⁽¹⁾.

Ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt ⁽³⁾ wykonująca rozporządzenie 2016/429 w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, zapewnia jednolite funkcjonowanie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt jako istotnego ogniwa ochrony zdrowia publicznego oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 4 pkt 27 rozporządzenia 2016/429 „zakład” oznacza wszelkie pomieszczenia, strukturę, lub – w przypadku chowu lub hodowli na wolnym powietrzu – środowisko lub miejsce, w którym – tymczasowo lub stale – utrzymywane są zwierzęta lub przetrzymywany materiał biologiczny, z wyjątkiem:

- a) gospodarstw domowych, w których utrzymuje się zwierzęta domowe,
- b) zakładów leczniczych dla zwierząt.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy zakłady, w których prowadzony jest chów lub hodowla zwierząt z gatunków bydło, owce, kozy i świnie oraz zwierząt z rodzin koniowate, jeleniowate i wielbłądowate podlegają rejestracji w komputerowej bazie danych prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy komputerowa baza danych, której obowiązek prowadzenia przez państwa członkowskie wynika z art. 109 rozporządzenia 2016/429, oprócz informacji, o których mowa w art. 109 ust. 1 rozporządzenia 2016/429, art. 42, art. 49, art. 56 i art. 64 rozporządzenia 2019/2035 ⁽⁴⁾, zawiera informacje ułatwiające identyfikowalność, o której mowa w art. 108 ust. 4 lit. b rozporządzenia 2016/429, w tym dotyczące przemieszczeń do siedzib stad i z siedzib stad lub do rzeźni lub ich zwłok do zakładu przetwórczego lub spalarni.

Zgodnie z art. 2 pkt 19 ustawy siedzibą stada jest zakład w rozumieniu art. 4 pkt 27 rozporządzenia 2016/429 w odniesieniu do bydła, wielbłądowatych, jeleniowatych, owiec, kóz, świń i koniowatych, z wyłączeniem rzeźni.

W przypadku, gdy w siedzibie stada prowadzi się chów, hodowlę lub wypas zwierząt – tej siedzibie stada kierownik biura powiatowego ARiMR nadaje numer oraz wprowadza informacje dotyczące siedziby stada do komputerowej bazy danych na wniosek posiadacza.

W ocenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podmiot prowadzący Ośrodek Hodowli Zwierząt, do którego mają zostać przemieszczone daniele pochodzące z należącej do Pana siedziby stada, stanie się „zakładem” i w konsekwencji powinien wystąpić do właściwego biura powiatowego ARiMR o nadanie numeru siedziby stada.

Zgodnie z ustawą posiadacz jeleniowatych dokonuje oznakowania utrzymywanych zwierząt oraz zgłasza je do komputerowej bazy danych w terminie 9 miesięcy od daty urodzenia, lecz nie później niż przed opuszczeniem siedziby stada, w której się urodziły. Termin na zastosowanie środków identyfikacji nie dotyczy jeleniowatych, o których mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia 2021/520 ⁽⁵⁾, tj. zwierząt, które są chowane w warunkach ekstensywnych oraz nie są przyzwyczajone do regularnego

kontakty z ludźmi, ponadto obszar, na którym się utrzymuje te zwierzęta, zapewnia wysoki stopień izolacji zwierząt, a zwolnienie z obowiązku oznakowania w terminie 9 miesięcy od dnia urodzenia nie narusza identyfikowalności zwierząt. W takich przypadkach jeleniowate podlegają identyfikacji przed opuszczeniem siedziby stada. Jednocześnie należy zauważyć, że zgodnie z art. 66 ust. 2 ustawy dokonanie obowiązkowej identyfikacji i rejestracji jeleniowatych powinno nastąpić w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 6 lipca 2024 r.), również z wyłączeniem jeleniowatych o których mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia 2021/520, które podlegają identyfikacji przed opuszczeniem siedziby stada.

Za właściwe oznakowanie zwierząt z rodziny jeleniowatych uznaje się te zwierzęta, które zostały oznakowane zgodnie z art. 73 ust. 2 rozporządzenia 2019/2035, przy pomocy:

a) zwykłego kolczyka, wymienionego w załączniku III lit. a rozporządzenia 2019/2035, przymocowanego do każdej małżowiny usznej zwierzęcia w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był widoczny, czytelny i trwały;

lub

b) przy pomocy wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e rozporządzenia 2019/2035, w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był czytelny i trwały;

lub

c) tatuażu, wymienionego w załączniku III lit. g rozporządzenia 2019/2035, umieszczonego na zwierzęciu w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był trwały.

W ocenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w świetle powyższych przepisów, zwierzęta jeleniowate mogą być przemieszczane wyłącznie po ich uprzednim oznakowaniu, do siedziby stada zarejestrowanej w komputerowej bazie danych ARiMR, a przemieszczenie powinno zostać zgłoszone do tej bazy danych.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że zarówno przepisy rozporządzenia 2016/429, jak i rozporządzenia 2019/2035, nie przewidują odstępstwa od obowiązku oznakowania zwierząt utrzymywanych przez człowieka, które mają być uwolnione do środowiska naturalnego.

W trakcie prac legislacyjnych nad projektem ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie zgłaszało potrzeby rozważenia wprowadzenia krajowych rozwiązań w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

Justyna Ślusarczyk
zastępca dyrektora
Departamentu Bezpieczeństwa
Żywności i Weterynarii
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.),
- (2) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów dotyczących zapobiegania chorobom oraz ich zwalczania do kategorii chorób umieszczonych w wykazie oraz ustanawiające wykaz gatunków i grup gatunków, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób umieszczonych w tym wykazie (Dz. Urz. L 308 z 04.12.2018, str. 21, z późn. zm.),
- (3) ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. z 2023 r. poz. 1815),
- (4) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 115, z późn. zm.),
- (5) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/520 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych (Dz. Urz. UE L 104 z 25.03.2021, str. 39, z późn. zm.).

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych